

22.1.2016

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntönnä 11.11.2015, VM 139:00/2014

Lausunto rahanpesulainsäädännön uudistamistyöryhmän muistiosta

Olette pyytänyt lausuntoa rahanpesulainsäädännön uudistamistyöryhmän muistiosta. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Työryhmämuistiossa ehdotetaan markkinaoikeuden roolin poistamista Finanssivalvonnan päätösten muutoksenhakutuomioistuimena. Kysymyksessä on näiltä osin rahanpesulainsäädännön uudistamisesta erillinen ehdotus. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan tätä koskevia muutoksia. Muistiossa ei ole kuitenkaan arvioitu asiaa laajemmin lukuun ottamatta joitakin yksityiskohtaisissa perusteluissa esiin tuotuja seikkoja. Muistiossa ei ole myöskään perusteltu muutosehdotusta laajemmin. KKV katsoo, että kyseessä on merkittävä muutos, jonka vaikutuksista tulisi tehdä kokonaisarvio.

Markkinaoikeus on erityistuomioistuin, jolla on erityisasiantuntemusta käsitellä laissa määriteltyjä kilpailu- ja valvonta-asioita sekä markkinaoikeudellisia asioita. Esimerkiksi kuluttaja-asiamiehen hakemuksesta käsiteltävät rahoitusmarkkinoita koskevat markkinaoikeudelliset asiat käsitellään markkinaoikeudessa. Finanssivalvonnan asiakkaansuojaa koskevat asiat ovat sisällöllisesti vastaavia. Kuluttaja-asiamiehellä ja Finanssivalvonnalla on tietyiltä osin rinnakkainen toimivalta.

Työryhmämuistiossa ehdotetaan, että kaupparekisterin yhteyteen perustettaisiin uusi yhteisöjen omistajia ja tosiasiallisia edunsaajia koskeva rekisteri. KKV kiinnittää huomiota siihen, että tällaisille tiedoille voi olla tarvetta myös muita tarkoituksia varten kuin rahanpesulainsäädäntöön liittyviä. Esimerkiksi harkittaessa kuluttaja-asiamiehen toimivaltaan kuuluvan kiellon määrittämistä henkilökohtaisesti elinkeinonharjoittajan lukuun toimivalle luonnolliselle henkilölle omistajia ja tosiasiallisia edunsaajia koskeville tiedoille on ollut käytännössäkin tarvetta.

KKV katsoo, että neljännen rahanpesudirektiivin kansallisessa täytäntöönpanossa tulee huolehtia siitä, ettei yrityksille aiheudu suhteettoman suuria kustannuksia tai hallinnollista taakkaa direktiivissä esitettyihin tavoitteisiin nähden. Näin ollen KKV katsoo työryhmämuistiossa esitetyn mukaisesti, että neljännen rahanpesudirektiivin tavoitteet rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi on suhteutettava

21.1.2016

tarpeeseen luoda sellainen sääntely-ympäristö, jossa yritykset voisivat kasvattaa liiketoimintaansa ilman, että sääntelyn noudattamisesta syntyy suhteettoman suuret kustannukset.

KKV pitää kannatettavana työryhmämuistiossa esitettyä perusteltua näkemystä, jonka mukaan neljännen rahanpesudirektiivin 47 artiklan 3 kohtaa ei ole syytä tulkita siten, että sen soveltamisalaan kuuluvia ammattiryhmiä, joiden toiminta ei ole luvanvaraista (kirjanpitäjät, veroneuvojat ja muut lakipalveluita tarjoavat), tulisi direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä luvanvaraistaa. Luvanvaraistaminen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi tarkoittaisi merkittävää hallinnollista taakkaa suomalaisille yrityksille.

Juhani Jokinen
pääjohtaja

Paula Hannula
lakimies